

Filatelista

POLSKI

Nr 9

Wrzesień 1949

Rok II

Treść numeru:

Znaczki lokalne P. P. na G. G. W. 1918–1919 r.

Znaczki wojskowe poczty powstańczej rejonu
Koszyce

Numery klisz na serii znaczków obiegowych
G. G.

Młody Filatelista (Konkurs z nagrodami!)

Nowości Filatelistyczne

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Filatelistę Polskiego”!

Filateliści! Znaczki polskie i zagraniczne
najkorzystniej kupisz i sprzedasz

w firmie

Poznańska Filatelia

właśc. Jarosław Średziński

Poznań, ul. Armii Czerwonej nr 2

Konto PKO V-4994   Telefon 31-58

Kupuję stale z Polski Demokratycznej

serie: 10 Miast — B. I. E. — lotnicze z Rooseveltem

bloki: B. I. E. — Lotnicze z Rooseveltem

Pincety niklowane luksusowe — sztuka 375 zł.

G R Y Ż E W S K I E G O

KATALOG POLSKICH ZNACZKÓW POCZTOWYCH

na 1949—1950 ukazał się już 15 lipca.

Niezbędny dla każdego polskiego zbieracza. Uzupełniony nie pomieszczonymi w poprzednim wydaniu znaczkami poczt miejskich, poczt wojsk. Litwy Środkowej itd. Ceny zrewidowane i poprawione. Dostosowane do cen bieżących. Wszystkie nowe wydania doprowadzone do ostatniej chwili. Przeszło 500 reprodukcji.

Cena zł 480 + 45 zł porto i opakowanie. Wysyłka według kolejności zgłoszeń po otrzymaniu całkowitej należności. Za pobraniem ze względów technicznych nie wysyłamy.

Nie zwlekajcie z zamówieniem! Niezwłoczne zamówienie gwarantuje wysyłkę natychmiast po wyjściu. Całość należności za katalog prosimy przesyłać przekazem pocztowym pod adresem

Biuro Filatelistyczne

Tadeusz Gryżewski

Łódź 1, Piotrkowska 51   skr. poczt. 330

FILATELISTA POLSKI

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY
FILATELISTYCE W POLSCE

Nr 9

Wrzesień 1949

Rok II

WŁ. RACHMANOW, *Bayside, N. Y.*

Znaczki lokalne P. P. na G. G. W. 1918–1919 r.

(Z pamiątek starego filatelisty)

II

I. WYDANIA PEŁNOPRAWNE.

Aleksandrów Kujawski.

Nadruk dwuwierszowy stempelkiem gumowym „Poczta/Polska” w kolorze czerwonym, fioletowym i niebieskim. Długość wyrazu „Poczta” — 15 mm., „Polska” — 17 mm., wysokość całego nadruku $10\frac{1}{2}$ mm. Normalny kolor nadruku — fioletowy, który spotyka się na wszystkich 10 wartościach znaczków GGW; z nadrukiem czerwonym znane są znaczki 5, $7\frac{1}{2}$, 15 i 20 fen.; z niebieskim 60 fen. Znaczek 40 fen. istnieje z podwójnym nadrukiem fioletowym i czerwonym (stemplowany). Znaczek 20 fen. spotyka się w następujących odmianach: błękit pruski, jasnoniebieski i fioletowo-niebieski. Według podręcznika PZP-Ikaros istnieje również znaczek „Russisch Polen” z powyższym nadrukiem, wartość: 40 fen., lecz moim zdaniem pochodzi on z produktów p. B., jak i inne znaczki „Russisch Polen” przedrukowane w Brzezinach, Kaliszu, Łęczycy, Łukowie i Włocławku.

Podczas mojej bytności w Toruniu poznałem byłego kierownika poczty w Aleksandrowie, który powiedział mi, że urząd pocztowy w Aleksandrowie przesłał pewną ilość znaczków nadrukowych do Ciechocinka, lecz wiadomość ta nie mogła być do tej

pory dokładnie sprawdzona, ponieważ nie spotkałem znaczków wydania Aleksandrowa z kasownikiem u. p. w Ciechocinku.

Po wyczerpaniu zapasu znaczków lokalnych i zastąpieniu ich znaczkami wydania warszawskiego, przyjechał do Aleksandrowa p. B. z zapasem znaczków GGW i przy pomocy oryginalnego stempla stworzył drugi nakład tych znaczków, z nadrukiem wyłącznie fioletowym, które jednak można odróżnić od oryginałów, ponieważ kolor nadruku jest słabszy i czyściej fioletowy, wówczas kiedy znaczki oryginalne przeważnie mają nadruk mocniejszy, przebijający na drugą stronę znaczka i kolor fioletowy ciemniejszy lub z odcieniem niebieskawym. Stemplowane znaczki tego „drugiego” nakładu różnią się tym, że skasowane są polskim datownikiem z napisem „ALEKSANDRÓW”, wówczas kiedy znaczki oryginalne mają zawsze datownik niemiecki z napisem „ALEKSANDROWO”.

Kart pocztowych z nadrukiem tym nie spotykaliśmy.

Ciechocinek.

Znaczki Ciechocinka należą do najrzadszych wydań lokalnych tego okre-

su i znane są tylko w kilku lub nawet w pojedynczych egzemplarzach każdej wartości. Przedrukowano je gumowym stempelkiem „Poczta/polska” dwuwierszowym, złożonym z pojedynczych liter z tzw. domowej drukarenki i wobec braku odpowiednich małych liter użyto również w środku słów litery duże. Kolor nadruku jest czysto fioletowy, przeważnie dość słabo odbity. Znane są następujące wartości: 2½, 3, 7½, 10, 15 i 40 fen. oraz karta pojedyncza 7½ fen.

Znaczki wydania lokalnego w Ciechocinku zostały odkryte stosunkowo już bardzo późno, bo pierwszy znaczek wartości 10 fen. który zobaczyłem, dostałem od mego przyjaciela p. K. Gr. dopiero w roku 1927. Znaczek ten p. K. Gr. znalazł w masówce, przeważnie pochodzącej z korespondencji adresowanej do jednego z dzienników warszawskich. Potem stopniowo odnajdywano inne wartości nawet na całych kopertach i pocztówkach, a po ukazaniu się podręcznika PZP-Ikaros jako ostatnie odnaleziono dwie wartości 15 i 40 fen., tą ostatnią nawet na kopercie listu poleconego.

Dzięki temu, że wydanie to było ukryte prawie 10 lat przed zbieraczami i handlarzami, nie zdołano zrobić „drugich wydań” lub nowodruków, dzięki czemu wydanie to, jak już zaznaczyłem, uważam za najwięcej solidne i rzadkie ze wszystkich wydań lokalnych PP. na GGW.

Izbica.

Jednowierszowy nadruk stempelkiem metalowym „Poczta Polska” w kolorze czarno-fioletowym. Długość nadruku — 18½ mm. Niemiecki napis „Gen.-Gouv. / Warschau” przeważnie przekreślony dwoma kreskami czarnym atramentem. Znane są następujące wartości z tym nadrukiem: 15, 30, 40 i 60 fen. Kart pocztowych z powyższym nadrukiem nie spotykaliśmy.

Przed wprowadzeniem w użycie stempla, u. p. w Izbicy używał na-

dal zwykłych znaczków GGW. na których ręcznie umieszczono napis dwuwierszowy „Poczta/Polska” atramentem czarnym lub czerwonym. Znaczki nadrukowane nie kasowano datownikiem, lecz czasami przekreślano atramentem.

Kalisz.

W dziele pierwszym niniejszego opracowania opisuję wyłączenie I. wydanie Kalisza, jako rzeczywiście wydane bez najmniejszego podłoża spekulacji, spowodowane rzeczywistą potrzebą poczty. Było to bodaj pierwsze wydanie znaczków lokalnych, które się ukazało po wyjściu okupantów, ponieważ stempelek, który służył do przedruku został zamówiony przez ówczesnego kierownika u. p. w dniu wyjścia Niemców z Kalisza i natychmiast został użytkowany w chwili ponownego otwarcia urzędu pocztowego. Służył on w ciągu przeszło dwóch miesięcy aż do otrzymania z Warszawy oficjalnego wydania Min. P. i T. Wszystkie listy z Kalisza które widziałem w czasie używania znaczków lokalnych, były opłacane wyłącznie tymi znaczkami pierwszego wydania i żadnych innych znaczków lokalnych na kopertach z handlowej i normalnej korespondencji nie widziałem. Ze względu na długi okres używalności tego stempla znaczki z ostatniego okresu jego użycia mają nadruki przeważnie zamazane i niewyraźne.

Stempelek gumowy „POCZTA / orzeł bez korony / POLSKA” o wysokości 25½ mm. odbijany był na znaczkach na początku w kolorze fioletowym z niebieskawym odcieniem, przy końcu zaś w kolorze więcej czysto-

W NIEDŁUGIM CZASIE STALORYTY!

Ministerstwo P. i T. komunikuje, iż zawarło umowę z Państwową Wytwórnią Papierów Wartościowych na druk znaczków pocztowych przez wymienioną wytwórnio, techniką staloryniczo-wkłęską.

**Poczta
Polska**

**Poczta
Polska**

**Poczta
Polska**

**poczta
POLSKA**

**POCZTA
POLSKA**

Aleksandrów

BŁONIE

Blonie.

Brzeziny.

Ciechocinek

Grodzisk

POCZTA POCZTA

**POLSKA
POCZTA**

**POCZTA
POLSKA**

POCZTA

Poczta Polska

Izbiца

POLSKA POLSKA

KALISZ

KALISZ

POLSKA

Kalisz I.

Kalisz II.

Kalisz III.

Kalisz IV.

Kalisz V.

**Na skarb
narodowy**

Kolo I.

Kolo II

Konin I.

Polska Poczta

Konin II.

POLSKA

POCZTA

Konin III.

**Polska
poczta**

Polska Poczta

**Poczta
polska**

**Polska
Poczta**

**Polska
Poczta**

Łęczycа
Łęczycа.

Łowicz.

Luków.

Ostrołęka
Ostrołęka.

Ostrów
Ostrów.

**Polska
poczta**

**POCZTA
POLSKA**

POLSKA POCZTA

**POCZTA
POLSKA**

Ozorków

Ozorków.

Płońsk.

Podębice.

Pułtusk.

POCZTA POLSKA

POLSKA.

**Na Skarb
Narodowy**

Włocławek I.

**Na Skarb
Narodowy**

Włocławek II.

**POCZTA
POLSKA**

Włocławek III.

POLSKA.

POCZTA POLSKA

POCZTA POLSKA

Sieradz.

Skierniewice

Zduńska Wola I.

Zduńska Wola II.

fioletowym. Przedrukowane zostały następujące wartości: 2½, 3, 5, 7½, 10, 15 fen. brunatny (?), 15 fen. fioletowy, 20 fen. błękit pruski, 20 fen. jasnoniebieski, 20 fen. fioletowo-niebieski, 30, 40 i 60 fen., znaczki „Russisch Polen” 3, 5, 10 i 20 fen., oraz karty pocztowe 7½ fen. pojedyncze i podwójne.

Na jednym z listów poleconych, adresowanych do Banku Handlowego w Warszawie, widziałem znaczek 10 fen. z nadrukiem w kolorze czarnym, odbity tuszem służącym do stempli metalowych. Znaczek ten powstał prawdopodobnie przypadkowo przez omyłkowe uderzenie stempelem w poduszkę do stempli metalowych.

Ponieważ początkowo stawiano nadruki również na znaczkach już naklejonych na przesyłki pocztowe, więc w tym okresie spotykałem znaczki z nadrukiem odwróconymi. Znaczek 7½ fen. pochodzący z dolepionych znaczków na pocztówkach często ma nadruk umieszczony leżąc lub ukośnie, z tego powodu, że zarówno znaczek wdrukowany na pocztówce jak i znaczek dolepiony obok przedrukowano dla pośpiechu razem jednym uderzeniem stempełka. Istnieją również całe serie znaczków tego wydania z nadrukami odwróconymi naklejone na listach filatelistycznych adresowanych do p. B. Takie całe serie należy jednak traktować jako wydanie spekulacyjne, natomiast znaczki z nadrukami odwróconymi z pierwszego okresu (druga połowa listopada 1918 r.), szczególnie na listach niefilatelistycznych są pełnoprawne.

Jak już zazaczyłem na wstępie mojej pracy, tym stempelem w połowie 1919 r. zostały zrobione „nowodruki” przez niejakiego p. J. P. Odbitki na tych fabrykacjach są bardzo niewyraźne, ze względu na silne zniszczenie stempełka, farba czysto fioletowa, odbitki po większej części bardzo mocne, przebijające na odwrotną stronę znaczka, przeważa część znaczków ma nadruki odwrócone i 20 fen. znaczek w kolorze wyłącznie fioletowo-niebieskim.

Kolo.

Dwuwierszowy nadruk „Na skarb / narodowy” w kolorze czarnym, odbijany zarówno normalnie poziomo, jak i pionowo w obydwóch kierunkach. Długość wyrazu „Na skarb” — 21½ mm., wyrazu „narodowy” — 22½ mm., wysokość całego nadruku — 11½ mm. Chociaż podręcznik PZP-Ikaros podaje powyższy stempelek jako wykonany z metalu, ja osobiście uważam go za kauczukowy, ponieważ późniejsze odbitki mają charakter odbitek wykonanych stempelem kauczukowym (gumowym). Spotykamy czasami na tych znaczkach stempelek „Kolo”, można uważać wy-

Editors of philatelic periodicals are requested to send us their publications; they will receive in exchange our monthly review: „FILATELISTA POLSKI” ul. Lodowa 22 m. 2 Poznań

Jesteś Filatelistą!

Przystąp do „IWTO” (Ipa — Światowa Organizacja Wymiany). Duże korzyści. Bezpłatne ogłoszenia wymiany.

Szczegóły po nadesłaniu kuponu międzynarodowego.

J. J. Kaindl,

Wien XIII/93, Fach 36 (Austria).

łącznie za kasownik. Spotyka się on również na znaczkach GGW. bez nadruku jako zwykły kasownik.

Z powyższym nadrukiem lokalnym spotykamy następujące znaczki GGW.: 2½, 5, 7½, 10, 15, 20 fen. jasnoniebieski, 30, 40 i 60 fen. oraz pojedynczą pocztówkę 7½ fen. Wszystkie wyszczególnione wartości znaczków pocztowych oraz pocztówka pochodzą wyłącznie z korespondencji normalnej (nie filatelistycznej).

Konin.

I. wydanie. Czarny, czerwony lub fioletowy nadruk podwójnego koła z napisem w otoku „POCZTA POLSKA” stempelem gumowym. Nadruk ten prawie wyłącznie umieszczono na dwóch znaczkach. Z nadrukiem czarnym istnieją znaczki: 2½, 5, 7½, 10, 15 i 20 fen. w kolorze fioletowo-niebieskim, 30 i 60 fen., jak również pocztówka pojedyncza 7½ fen. Dodatek do podręcznika PZP-Ikaros podaje również znaczek „Postębiel Ob. Ost” 15 fen. z powyższym nadrukiem w kolorze czarnym, lecz znaczek ten należy uważać za przypadkowy okaz. Z nadrukiem czerwonym znane są wartości 5 i 15 fen., z fioletowym tylko 5 fen.

II. wydanie. Czarny nadruk orła z koroną, pod którym znajduje się drobnymi literami napis „Polska Poczta”, wykonany stempelem gumowym. Długość napisu — 15½ mm., wysokość całego nadruku — 25 mm. Z powyższym nadrukiem spotykają się następujące wartości: 2½, 3, 5, 7½, 10, 15, 20 jasnoniebieski, 20 fioletowo-niebieski, 30, 40 i 60 fen. oraz pocztówka pojedyncza 7½ fen.

Znaczki z korespondencji nadawanej w pierwszych dniach wprowadzenia tego stempla posiadają odbitki czyste i wyraźne. Wszystkie szczegóły orła, pióra skrzydeł, korona i napis „Polska Poczta” są dobrze widoczne i dają znaczkom tym charakter jednego z najładniejszych wydań lokalnych. Jednak z powodu używania do odbijania tuszu przeznaczonego

KOMUNIKATY STOWARZYSZEŃ

POZNAŃ

Wielkopolski Klub Filatelistów podaje do wiadomości Szan. Członków:

Poniedziałkowe schadzki odbywają się tymczasowo w lokalu restauracji „BACHUS” przy ul. Sew. Mielżyńskiego 5 o godz. 18-tej.

Żeby przysporzyć szczególnie członkom zamierzonym pewnych dalszych korzyści zamierzamy nieodwołalnie zorganizować tzw. przesyłki okrężne. Członkowie chcący brać udział w tej sekcji zechcą zgłosić swój akces do sekretariatu. Prosimy zgłaszać również kandydatury na kierownika tej sekcji.

ZEBRANIE MIESIĘCZNE odbędzie się w lokalu „BACHUS” w poniedziałek, dnia 17 października o godz. 18,30. Na porządku obrad ważne sprawy klubowe, referat i nie-spodzianki.

O terminie przyszłej aukcji zawiadomimy osobno.

TORUŃ

Z inicjatywy Związku Filatelistów w Toruniu nakładem Książnicy Miejskiej wydane zostały nader interesujące dzieło o Jakubie Rubinkowskim, pierwszym pocztmistrzu polskim w Toruniu w cenie 210,— zł za egzemplarz. Zamówienia przyjmuje Sekretariat Związku Filatelistów w Toruniu, Rynek Nowomiejski 13 (Apteka pod Lwem).

do stempli metalowych, zawierającego naftę, szkodliwie działającej na gumę, stempelek prędko uległ zniszczeniu, napis „Polska Poczta” zrobił się nieczystry, zaś w końcu znikł zupełnie, orzeł zatracił wszystkie swoje szczegóły i stracił koronę, tak że w końcu przedstawia się tylko jako wydłużona plama o nierównych konturach. Przepuszczano nawet, że do przedruku tego wydania dwóch rozmaitych stempeków, lecz nie odpowiada to rzeczywistości, różnice bowiem spowodowane zostały jedynie zdeformowaniem stempla.

Znaczki używane z normalnej korespondencji istnieją wyłącznie z nadrukiem czarnym, zaś nadruki czerwone i fioletowe, przedrukowane już stempelem mocno zdeformowanym, są pochodzenia filatelistycznego i spotykają się w całych seriach, również na kopertach adresowanych do p. B.

(C. d. n.)

Nakłady znaczków polskich

Seria obiegowa znaczków z podobizną p. Prezydenta

Pierwszy nakład znaczków z podobizną Pana Prezydenta zamówiono dnia 13. X. 1948 w ilościach: znaczków po 15 zł czerwonych 24.000.000 sztuk, a pozostałych po 5 zł żółto-brunatnych, 6 zł niebieskawoczarnych, 18 zł oliwkowo-zielonych, 30 zł niebieskich i 35 zł lilijowych po 4.000.000 sztuk. Drukowano je następującymi walcami:

Wartość	Nr walca	Czas druku.	Odesłanych
5 zł	N. 1. W. I	21—22. X. 1948	1.485.100 sztuk
	N. 1. W. II	2—4. XI 1948	1.953.000 „
	N. 1. W. III.	9.—11. XI. 1948	1.086.800 „
Suma nakładu I.			4.524.900 sztuk
6 zł	N. 1. W. I.	13. X. 1948 nieprzyjęty do druku	
	N. 1. W. II	15.—19. X. 1948	3.432.700 sztuk
	N. 1. W. III.	12—15. XI. 1948	1.387.700 „
Suma nakładu I.			4.820.400 sztuk
15 zł	N. 1. W. I.	6. X. 1948 nieprzyjęta do druku	
	N. 1. W. II	8.—12. X. 1948	4.570.700 sztuk
	N. 1. W. III.	4. XI. 1948 nieprzyjęty do druku	
	N. 1. W. IV.	8.—12. XI. 1948	4.682.100 „
	N. 1. W. V.	13.—19. XI. 1948	4.537.800 „
	N. 1. W. VI.	16.—20. XI. 1948	4.475.100 „
	N. 1. W. VII.	26. XI. 1948 nieprzyjęty do druku	
	N. 1. W. VIII.	30. XI.—2. XII. 1948	1.651.900 „
	N. 1. W. IX.	4.—11. XII. 1948	5.056.800 „

Ogółem z całego nakładu 1. walców I—IX 24.974.400 sztuk

Na tym ukończono nakład 1. tych znaczków. Nakład 2. zamówiono 20. XII. 1948 r. w wysokości 28.000.000 sztuk i drukowano go narazie walcami:

	N. 2. W. I.	30. XII. 1948 nieprzyjęty do druku	
	N. 2. W. II.	3.—8. I. 1949	4.631.700 sztuk
	N. 2. W. III.	10.—13. I. 1949	4.357.000 „
18 zł	N. 1. W. I.	22.—28. X. 1948	4.565.300 „
30 zł	N. 1. W. I.	11. X. 1948 nieprzyjęty do druku	
	N. 1. W. II	14.—20. X. 1948	4.566.100 sztuk
35 zł	N. 1. W. I.	20. X. 1948 nieprzyjęty do druku	
	N. 1. W. II	29. X. 1948 nieprzyjęty do druku	
	N. 1. W. III.	2.—9. XI. 1948	4.518.100 sztuk

Znaczki te są wykonane wklęsłym drukiem siatkowym (rotograwurą) w arkuszach obejmujących po 100 sztuk znaczków, z liczbami rozrachunkowymi na górnych i dolnych marginesach, z numerami nakładu i walca pod 91 i 100 znaczkami arkusza. Papier bezdrzewny biały, gumowany przed drukiem z Łodzi, ząbkowanie liniowe 10%, 11 i 11¼.

Seria obiegowa znaczków z okazji Kongresu Zjednoczenia.

Znaczki te zamówiono rozp. z 20. XI. 1948 w wysokości po 4.000.000 sztuk każdej wartości. Drukowano je według projektów: 5 zł E. Johna w barwie karminowej, 15 zł i 25 zł wg projektów T. Gronowskiego przerobionych przez J. Wilczyka, 15 zł ciemnofioletowej a 25 zł żółto-brunatnej.

5 zł	N. 1. W. I.	22—25. XI. 1948	4.513.800 sztuk
15 zł	N. 1. W. I.	21. XI. 1948 nieprzyjęty do druku	
	N. 1. W. II	22—24. XI. 1948	4.459.600 sztuk

25. zł	N. 1. W. I.	21. XI. 1948 nieprzyjęty do druku	
	N. 1. W. II	24—27. XI. 1948	2.951.700 sztuk

Znaczkę po 5 i 15 zł są drukowane na bezdrzewnym papierze łódzkim, a po 25 zł na bezdrzewnym częstochowskim. Ząbk. 10 $\frac{3}{4}$, 11 i 11 $\frac{1}{4}$.

Wydanie okolicznościowe z okazji Kongresu Jedności Robotniczej obejmujące trzy znaczki 5 zł czerwono-fioletowy, według projektu E. Johna, 15 zł niebieski i 25 zł ciemno-oliwkowy według projektów Gronowskiego, przerobionych przez J. Wilczyka, zamówione w nakładzie po 200.000 sztuk każdej wartości, było drukowane na białym bezdrzewnym papierze z Łodzi w arkuszach obejmujących po 100 sztuk znaczków następującymi walcami:

5 zł	O. K. W. I.	5. XII. 1948	ząbkowane 11 $\frac{3}{4}$
15 zł	O. K. W. I.	4. XII. 1948	ząbkowane 10 $\frac{3}{4}$
25 zł	O. K. W. I.	5. XII. 1948	ząbkowane 11 $\frac{1}{4}$

Seria znaczków z dopłatą na zwalczanie gruźlicy.

Serię tę zamówioną wg projektów T. Trępkowskiego a sloganów wg rysunków A. Popkowskiego w ilości po 400.000 sztuk znaczków po 3+2 zł, 5+5 zł, 6+4 zł a 1.000.000 znaczków po 15+10 zł, drukowano w arkuszach obejmujących po 50 sztuk znaczków i 50 sloganów na bezdrzewnym papierze częstochowskim następującymi walcami:

3+2 zł	OK. W. I.	7. XII. 48 nieprzyjęty do druku	
	OK. W. II.	9. XII. 48	ząbkowane 11 $\frac{3}{4}$
5+5 zł	OK. W. I.	10. XII. 48	ząbkowane 11 $\frac{3}{4}$
6+4 zł	OK. W. I.	10. XII. 48	ząbkowane 10 $\frac{3}{4}$
15+10 zł	OK. W. I.	4. XII. 48 nieprzyjęty do druku	
	OK. W. II.	9—11. XII. 48	ząbkowane 10 $\frac{3}{4}$ i 11

Dalszy druk nakładu 4. znaczków po 15 zł Poezja z serii Kultura Polska, odbywa się w arkuszach po 90 sztuk znaczków, na białym bezdrzewnym papierze częstochowskim (w przeciwieństwie do poprzednio używane łódzkiego), z nowej matrycy, różniące się od poprzednio używanej w nakładach N. 1. aż do N. 4. W. V. jaśniejszym tłem z podobiznami Wyspiańskiego, Słowackiego i Kasprowicza. Poprzednia matryca została zupełnie zużyta i nie nadawała się więcej do sporządzania kopii, przenoszonych na walce miedziane. Na razie z tej nowej matrycy skopiowano następujące dwa walce:

Walec i nakład	Czas druku	Odesłano znaczków
N. 4. W. VI.	14—17. XII. 1948	1.967.130 ciętych
N. 4. W. VII.	17—23. XII. 1948	3.710.430 ciętych

Znaczki dopłaty po 100 i 150 zł żółto-brunatne.

Nakłady znaczków dopłaty po 100 i 150 zł zamówiono zarządzeniem z 4. 12. 1948 r. w wysokości po 2.000.000 sztuk każdej wartości. Drukowano je jednym walcem na arkuszach obejmujących te dwie wartości w dwu blokach na jednej połowie 50-blok znaczków po 100 zł a na drugiej 50-blok znaczków po 150 zł. Na każdej połowie arkusza oznaczono osobno nakład i walec N. 1. W. I. Po wydrukowaniu rozcięto arkusze tak, że otrzymano arkusze sprzedażne obejmujące po 50 znaczków każdej wartości: o ułożeniu 5×10 sztuk.

Drukowano je na papierze częstochowskim i wydano jako cięte (niezabwane). Z cięcia odpada również pewna ilość makulatury, skutkiem czego ilości obu tych znaczków nie są jednakowe.

Dopłatny 100 zł N. 1. W. I.	21 — 28. XII. 1948	2.266,200 szt. ciętych.
Dopłatny 150 zł N. 1. W. I.	21 — 28. XII. 1948	2.265,350 szt. ciętych.

Z WYSTAWY FILATELISTYCZNEJ „CITEZ” W PARYŻU

II.

Renaud de Montaubant i Karol Wielki. W „Diorama” odzwierciedlona jest historia w 5 obrazach a raczej epizodach. Tytuły poszczególnych epizodów są następujące. „Renaud dyktuje list”, „Renaud oddaje list kurierowi”, „Kurier pędzi przez góry i lasy”, „Kurier wręcza list armii Karola Wielkiego” oraz „Karol Wielki odbiera list”.

Karol Wielki znany nam jest więcej z legend niż z historii.

Również i legenda o Renaud przedstawiona jest w dalszych dioramach, mianowicie jak rycerz ten wędruje do Jerozolimy, aby odkupić swoje grzechy. Wraca później do Kolonii, gdzie jako robotnik buduje Katedrę św. Piotra — i zostaje zamordowany przez swych współpracowników, którzy jego zwłoki wrzucili do Renu.

Poczta w r. 1720. W tej epoce dzierżawca wziął w ręce całą eksploatację poczty. Wtedy na prowincjach Francji egzystowało blisko 1000 poczt, a łączność z Paryżem utrzymywały tzw. „Wielcy Kurierzy”. Zarządzający pocztami dostarczali im konie i „Pocztylona” (woźnicę) za co „Kurierzy” płacili. Na długich dystansach kurier przewoził pocztę bądź konno bądź też na lekkim wózku, jeżeli tego wymagała waga i ilość depesz. Na innych miejscach kurierzy przewożono pocztę od etapów do etapów i załatwiali służbę morską. Takie dzierżawy oddawano osobom, które posiadały dostateczną gwarancję, dostawiały najtaniej konie, kufry i kurierów. Na krótkie dystanse posługiwano się także kurierami pieszymi, płatnymi przez dzierżawcę poczty. Używano tych posłańców do komunikacji mniej ważnych. W potrójnej dioramie ujrzeliśmy ówczesną pocztę, przyjazd i odjazd kuriera oraz segregowanie przesyłek.

Konwencja nacjonalizuje pocztę. Tu już nie zwykła diorama lecz wspinały twór z wosku przedstawił nam deputowanego konwencji w kostiumie z epoki. Przypomina nam to, że monopol poczty rządowych zapoczątkował się za czasów „Wielkiej Rewolucji Francuskiej”. Po upływie kontraktu z Jean Francois de Queux Konwencja Narodowa postanowiła eksploatację poczt jako bezpośrednio rządowa, przy czym stworzyła wspólną administrację dla poczty listowej, konnej i transportowej. Dekretami zaś z 23 i 24 lipca 1793 r. ustanowiła obsługę poczty przez urzędników mianowanych i płatnych przez rząd.

Forteca w Hiszpanii. Dalsza diorama z drzewa reprodukuje fortecę z czasów wojen hiszpańskich około r. 1810. Napoleon I przywiązywał największą wagę do szybkiego do-

starczania depesz. Liczne listy zachowywały się do dziś, w których Napoleon nakazywał komisarzom wojennym ścisłą kontrolę odnośnie punktualności w dostawie poczty między kwatery główna a poszczególnymi oddziałami armii. Napoleonowi udało się posadzić na tron hiszpański brata swego i to właściwie wbrew woli narodu hiszpańskiego, który też rozpoczął walkę. Z tych to czasów diorama świetnie odzwierciedla trudności, jakie powstały w obsłudze poczty.

D. c. n.

KASOWNIKI

W okresie wyścigu kolarskiego dookoła Polski „Tour de Pologne” urzędy pocztowe Warszawa 1, Warszawa 2, Katowice 2 używały stemple o poniższym rysunku.

Z okazji „Kongresu Związku Bojowników o Wolność i Demokrację” w dniu 1. IX. 1949 używają u. p. Warszawa 1, Warszawa 1 (Politechnika) i Warszawa 2 datowniki propagandowe w czasie od 28. VIII. do 28. X. br.

Numery klisz na serii znaczków obiegowych G. G.

Zarówno Prof. Mikstein w swoim katalogu znaczków polskich i G. G., wydanym w 1944 r., jak i T. Gryżewski w swym ostatnio opracowanym katalogu wspominają, o kilku wydaniach znaczków serii obiegowej z podobizną Hitlera różniących się m. i. numerami, umieszczonymi na lewym marginesie, za 10-tym znaczkiem. Nikt jednak nie próbował dotychczas skatalogować wzgl. opisać dokładnie tych wydań. P. Gryżewski w swoim katalogu podaje tylko dwa numery, występujące zresztą na różnych znaczkach (8 i 12 gr.).

Ponieważ w czasie okupacji zbierałem narażniki z tymi numerami i udało mi się je zachować do dziś, chciałbym podzielić się z ogółem zbieraczy wiadomościami, jakie w tej dziedzinie posiadam. Wszystkie dane przytoczone poniżej oparte są tylko na materiale, jakim sam w tej chwili rozporządzam, to też istnieje na pewno dużo innych numerów, których nie posiadam i nie znam, zwłaszcza, że od lipca 1944 tj. od chwili oswobodzenia nie miałem możności dalszego kompletowania mego zbioru. Brakuje tu więc przede wszystkim te wydania znaczków, które ukazały się w okienkach w czasie od lipca 1944 do stycznia 1945. Wszystkim zbieraczom, którzy mają w swych zbiorach znaczki z numerami nie reprezentowanymi w moim zestawieniu, byłbym bardzo zobowiązany za udostępnienie mi tych znaczków, a przynajmniej za powiadomienie mnie ich o istnieniu.

Seria znaczków z Hitlerem ukazała się, jak wiadomo, z końcem 1941 r. (26. października). Znaczki pierwszego wydania nie miały numerów klisz obok napisu „Staatsdruckerei Wien”. Gumę miały białą, gładką. W niedługi czas po tym, bo już w lecie 1942 r. zaczęły wychodzić znaczki, opatrzone numerem kilszy. Początkowe numery miały też gumę gładką (białą, lub żółtą), następnie pojawiły się dalsze numery o gumie na niektórych arkuszach gładkiej, na innych pionowo żeberkowanej (nie prążkowanej!), a wreszcie guma gładka znikła zupełnie. Zarówno guma gładka jak i żeberkowana bywa biała, żółtawa lub żółta; często w tych samych wydaniach (z tymi samymi numerami) spotykamy różne rodzaje gumy.

Niektóre wartości do końca nie miały numerów (tj. do lipca 1944). Odnosi się to do znaczków 2, 6, 10, 30, 32 i 40-groszowych. Występują one jednak z różną gumą.

Tylko znaczka 48 gr. z gumą żeberkowaną nie spotkałem dotychczas.

Numery klisz były ryte ręcznie na walcu. Świadczy o tym ich krój, oraz wyraźne różnice w wyglądzie tych samych numerów. Dlatego takie numery podaję w zestawieniu dwukrotnie.

A oto zestawienie:

8 gr.: guma gładka: I/4; żeberk.: I/1, I/2, I/3.

Dokształcaj się na znaczkach! Poza katalogiem weź do ręki podręcznik, encyklopedię, atlas!

ZARZĄDZENIE

12 gr.: guma gładka: II/1, II/2, II/3, II/4, („II” szerokie); żeberk.: II/1, II/3, II/4, („II” wąskie); gładka: I/II, 3/II, 4/II; żeberk.: 2/II, 3/II, 4/II; żeberk.: III/1, III/2, III/3, III/4; żeberk.: IV/1s, IV/2s, IV/3s, IV/4s; żeberk.: V/1s, V/2s.

16 gr.: guma gładka: II/1, II/2, II/3; żeberk.: II/1, II/2, II/3, II/4.

20 gr.: guma gładka II/1, II/2, II/4; żeberk.: II/2, II/3, II/4.

24 gr.: guma gładka: 2/I; gładka 4/III; żeberk.: 1/III, 2/III, 3/III, 4/III; gładka: III/1, III/2; żeberk.: III/1, III/2, III/3, III/4; żeberk.: VI/1s, VI/2s, VI/3s, („VI” wyższe lub niższe); żeberk.: VII/1s, VII/2s.

48 gr.: guma gładka: II/2.

Z wyższych wartości tej serii numery klisz miały tylko znaczki 50, 60 i 80 gr. drugiego wydania (heliografura); wszystkie mają gumę żeberkowaną: 50 gr.: I/3, I/4; 60 gr.: I/1, I/2, I/3, I/4; 80 gr.: I/1, I/3, II/1, II/2, II/4.

Poza tymi wydaniem numery klisz miały: złotowe wartości widokowe II wyd. (2, 4, 6 i 10 zł), Urodzinowe 1943, Kopernik, Seria NSDAP, Urodzinowe 1944, 10 zł, pierwszy znaczek (1942 r.), 10 + 10 zł oraz urzędowe III. Wydania te opiszę innym razem.

Dnia 19 września 1949 r. zmarł po długich cierpieniach śp.

prof. dr Augustyn Krajewski
bibliotekarz Uniwersytetu Pozn.
członek-założyciel naszego Klubu.

Cześć Jego Pamięci!

Wlkp. Klub Filatelistów
w Poznaniu

Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 28 lipca 1949. r o wprowadzeniu abonamentu odcisków datowników pocztowych okolicznościowych dla celów filatelistycznych.

- § 1. Wprowadza się abonament odcisków datowników okolicznościowych dla celów filatelistycznych.
- § 2. Abonament odcisków datowników okolicznościowych, obejmuje odciski wszystkich datowników okolicznościowych jakie zostaną wydane po zamówieniu abonamentu.
- § 3. Abonent może zamówić dowolną ilość odcisków datowników okolicznościowych.
- § 4. Zamówienia na odciski datowników okolicznościowych następuje przez złożenie pisemnego zgłoszenia, w którym jest podany okres trwania abonamentu.
- § 5. Przy zamówieniu abonamentu odcisków datowników okolicznościowych zgłaszający uiszcza taryfową opłatę, oraz każdorazowo nominalną wartość ofrankowanej koperty.
- § 6. Zamówienia abonamentu odcisków datowników okolicznościowych przyjmują wszystkie jednostki eksploacyjne za wyjątkiem agencji i pośrednictw pocztowych i pocztowo-telekomunikacyjnych.
- § 7. Zamówione odciski datowników okolicznościowych winny być podjęte w terminie dni trzydziestu od ich wprowadzenia, przy czym niepodjęcie w tym terminie będzie uważane za rezygnację z ich otrzymania.
- § 8. Tryb postępowania w sprawie abonowania odcisków datowników pocztowych okolicznościowych ustala regulamin stanowiący załącznik niniejszego zarządzenia.
- § 9. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1949 r.

MINISTER

Każdy filatelista polski winien być członkiem stowarzyszenia filatelistycznego. Będzie to z korzyścią dla niego i dla filatelii polskiej!

Adres redakcji: Mgr B. Mulewski, Nakło n. Not., Gimnazjum.

Znaczki dobre i znaczki uszkodzone

Ze znaczkiem ma się sprawa jak z porcelaną: im lepszy gatunek, czyli jakość, tym większą posiadają wartość. Znaczki mają pełną wartość wtedy, gdy im nic zarzucić nie można, tzn. gdy obrazek jest czysty, niezarty, stempel delikatny, kolor świeży, błyszczący, farba niestarta, gdy obrazek jest dobrze scentrowany (tj. ześrodkowany, od słów łac. centrum = środek), gdy papier nie wykazuje żadnych załamań, pęknięć ani miejsc przeświecających (papier uszkodzony, zdarty, o jaśniejszych miejscach, gdy się patrzy pod światło), gdy ząbki i naroża są nieuszkodzone, i gdy przy

znaczkach ciętych brzeg jest odpowiednio szeroki ($\frac{1}{2}$ odległości między znaczkami w arkuszu).

Uszkodzony znaczek jest oczywiście mniej ładny i mniejszą ma wartość. Jaki znaczek uważamy za uszkodzony? Taki naturalnie, którego ząbki są uszkodzone, poszarpane, który jest naddarty, złamany, pogięty, zdecentrowany (obrazek nie jest w środku), o całkowicie lub częściowo zniszczonej gumie (przy czystych), który zasmarowany jest stemplem, i którego farba jest zniszczona, wyblakła. Taki znaczek do zbioru nie należy wklejać.

Objaśnienie: 1) znaczek dobry, lekko zdecentrowany, stempel delikatny, czytelny. — 2) silnie zdecentrowany, ząbki poszarpane. — 3) zasmarowany stemplem. — 4) dobrze cięty, stempel delikatny. — 5) źle cięty, stempel nieladny.

CZY zainteresowałeś już „MŁODYM FILATELISTĄ”?
swego kolegę lub koleżankę?

Katalogi wyceniają w zasadzie znaczki o przeciętnej, raczej dobrej jakości, a lepszy lub gorszy ich stan ma wpływ na wartość znaczków.

W swej książeczce „Uceni o fila-

teli” (Praha, 1946) Jaroslav Franěk podaje ciekawą tabelkę porównawczą jakości znaczków, którą w skrócie i przekładzie reprodukowujemy:

Jakość	luksusowa	dobra	podrzędna
farba papier brzeg (cięty) ząbkowanie scenotrawienie (ześrodkowanie) guma stempel	świeża, b'yszcząca nienaruszony równomiernie szeroki, doskonałe doskonałe	mniej błyszcząca drobny bład 1/2 odległ. m. znaczkami niektóry ząbek krótszy lekkó zdecentrowane	wyblakła złamany, naddarty przecięty poszarpane zabki przechodzą przez obrazek częściowy brak zasmarowany

Zwracać więc należy baczną uwagę na jakość i wygląd znaczków, wybierając tylko najlepsze do zbiorów, gdyż znaczki uszkodzone, brudne,

podrzędnej jakości, nie tylko że wyceniane bywają bardzo nisko, ale i szpecą cały zbiór.

MŁODZI PISZĄ:

„...Ostatnio zabrałem się (naturalnie przy pomocy ojca) do sporządzenia sobie albumu z rysunkami, ozdobami stosownymi do wklejanych znaczków... Obecnie zamierzam w szkole urządzić coś w rodzaju Kółka Filatelistycznego. Nie wiem, jak mi się to uda. Mam trzynastu kolegów o tych samych zamysłach...” (J. Kistowski, Bydgoszcz).

„...Zbieram znaczki polskie, niemieckie i Gen. Gubernii. Nie posiadam ich zbyt wiele. Może by który ze starszych Panów Filatelistów przysłał na mój adres jakieś niepotrzebne duplikaty...” (Jerzy Rydel, Wrocław, ul. Garwolińska 7, m. 2).

I SKARŻĄ SIĘ:

„...swego czasu, zakupione we firmie... (adres znany red.) za zaliczeniem pocztowym 2 bloki Olimpiady niemieckiej, nadeszły uszkodzone, przez co zaufanie do tej firmy straciłem...” (Józef Wutke, Słupsk, Plac Sienkiewicza 2).

Pozostawiamy to na razie bez komentarzy. (Red.).

**Naucz się na znaczkach
pokochać Ojczyznę swoją,
a obcych szanować!**

SZUKA WYMIANY

Jerzy Rydel, Wrocław, ul. Garwolińska nr 7, m. 2 — lat 24, szuka wymiany myśli i znaczków obiegowych z ZSRR, CSR, Izraelem, USA, Abisynią, Indonezją, koresponduje w jęz. polskim.

NASZ KONKURS NR 1

Należy zwięźle, treściwie i samodzielnie odpowiedzieć na temat pytań:

Kiedy, dlaczego i jak zacząłem zbierać znaczki?

Odpowiedzi należy nadesłać na adres redakcji „Mł. Fil.” do 15 października 1949 r. Za najlepsze odpowiedzi wyznaczamy 3 nagrody. Udział brać może młodzież do lat 18 (podać dokładny adres i wiek). Najlepsze odpowiedzi ogłoszone będą na łamach naszego Kącika.

Trzeba wiedzieć, że

...już w najbliższych miesiącach ukaże się nowe wydanie Katalogu znaczków Polskiej Demokratycznej prof. Rra A. Łaszkiewicza, w który radzimy się zaopatrzyć wszystkim filatelistom... Szczegóły podamy we właściwym czasie.

FILATELISTA SIĘ UŚMIECHA...

Też dziki kraj!

Pan Hilary Znaczkiewicz jest strasznie zaccytany. Mały Hipciu przegląda świeżo w szkole wyhandlowane znaczki, i nagle zapytuje ojca:

— Tatusiu, co to jest Etiopia?

— To jakiś tam dziki kraj — mruczy ojciec.

Hipciu nie dowierza, biegnie po encyklopedię, i po chwili woła z triumfem:

— To przecież państwo w Afryce! W herbie: lew...

— No, teraz widzisz sam, jaki to dziki kraj! Lewy, lamparty, małpy, krokodyle...

Chcesz być dobrym filatelistą?

Zostań członkiem stowarzyszenia filatelistycznego
i abonuj prasę fachową!

NOWOŚCI FILATELISTYCZNE

ALBANIA

Z okazji 1-go Maja wydano serię skład. się z 3 znaczków i to 2.50 (brun.), 5 (nieb.) i 8 leków (lila-karm.).

AUSTRIA

Na rzecz jeńców wojennych wydała poczta austriacka serię znaczków pocztowych z dopłatą: 40+10 gr, 60+15 gr, 1S+25 gr, i 1S+40 gr. W 1000 rocznicę urodzin biskupa Gebharda ukazał się znaczek 30 gr koloru fioletowego. Z okazji dnia „Esperanto” wydano znaczek 20 gr — zielony.

BELGIA

100-lecie znaczka belgijskiego uczczono serią z podobizną Leopolda 1-go (jak na znaczkach z r. 1849). Seria składa się z 4 zn. 90 c. ziel., 1.75 fr brun.-lila, 3 fr czerw., 4 fr nieb. Do tej serii należą również znaczki lotniczy w kol. sepia za 50 franków.

Z okazji wystawy prac Gerarda Davida w mieście Bruges ukazał się zn. za 1.75 fr (fiol.). Uwaga: papier kredowy.

CZECOSŁOWACJA

Dnia 20 sierpnia br. ukazała się seria z 2 znaczków z okazji 50-tego jubileuszu Targów Praskich (11 do 18 września br.). Druk rotac. (glob ziemski z wstęgą o barwach narodowych. 1.50 Kcs. brun. i 5 Kcs. nieb.

FRANCJA

Reprodukujemy serię wydaną z okazji Międzynarodowej Konferencji Teleg. i Telef. w Paryżu. 10 fr (czerw.), 15 fr (fiol.), 25 fr (brun.-karm.), 50 fr (nieb.) oraz zn. lotniczy za 100 fr (czerw.) Most Aleksandra III w Paryżu.

Wreszcie wydano znaczek pamiątk. na cześć Jean Racine, 12 fr. (brun.).

HOLANDIA

Wydano serię dobroc. z dopłatą na rzecz Czerwonego Krzyża. Wartości są nast. 2+3 (szary), 6+4 (czerw.), 10+5 (niebieski), 30+10 (c. fiol.). Kolor kwiatu żółty.

Ukazały się również pierwsze dwa znaczki z portretem królowej Julianny mianowicie 10 c. (pom.-czerw.) i 1 guld. (czerwony).

NIEMCY

Badenia wydała z okazji zjazdu Inżynierów w Konstancji nad jeziorem bodeńskim znaczek z widokiem miasta. Wart. 30 fen. niebieski.

Strefa anglo-ameryk. Berlina. Przedrukowano serię obiegową z 14 wartości „Berlin“.

SAN MARINO

Aby budżet „wielkiego” państwa nie doznał szwanku wydano znów długą serię o przepięknych rysunkach i kolorach (dwubarwne). Tym razem przyznać musimy, że okazja była ważna, bo chodzi o 100-lecie przyjazdu Garibaldiego do S. Marino. Seria opłatna składa się z 8 znaczków 1, 2, 3, 4, 5, 15, 20 i 50 lir. Pierwsze cztery są mniejszej o połowę mniejsze nie cztery ostatnie. Portrety znaczków małych powtarzają się na wart. wyższych.

Seria lotnicza (5 wart.) przedstawia jednokowy rysunek na wszystkich znaczkach, podobnie konną Garibaldiego wraz ze świtą przez góry do S. Marino. 2, 3, 5, 25 i 65 lir.

I jeszcze coś — seria z 2 zn. z okazji dnia filatelistów w dniu 28. 6. br. 1 i 2 lir. z przedrukiem.

SZWECJA

W przeciwieństwie do S. Marino Szwecja wydała serię bardzo skromną, aż za skromną. 5 i 15 Öre zabk. wszechstronne oraz 15 Öre niezabk. po obu bokach (automat). Pierwszy znaczek jest niebieski, drugi oliwk.-brunatny. Okazja: II Lingiad tj. międzynarodowy festiwal sportowy w Sztokholmie (27. 7. 49), z udziałem kilku tysięcy sportowców różnych państw.

ZARZĄDZENIE

Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 4 sierpnia 1949 r. o wprowadzeniu do obiegu i sprzedaży kartek pocztowych.

Kartki pocztowe, wycofane z obiegu zarządzeniem Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 22 stycznia 1949 r. (Dz. Taryf p. i t. Nr 1 poz. 4) z wyjątkiem kartek wymienionych w pkt. 11 tego zarządzenia, wprowadza się do obiegu i sprzedaży po przedrukowaniu wartości znaczka.

Znaczek wytłoczony na kartkach zawiera nadruk w kolorze czarnym „10 zł” oraz nad znaczkiem skasowanie poprzedniego napisu, określającego cenę sprzedażną kartki.

TURCJA

Od czasów Kemal Ata Turka Turcja wydaje znaczki bardzo efektowne. Znów nas uszczęśliwiła seria 6 znaczków wydanych 1. 7. br. z okazji dnia floty tureckiej. Kuruśów 5 fiol. (galera), 10 brun. (żaglowiec), 15 czerw. (pancernik), 20 nieb. (łódź podw.), 30 stalowy (liniowiec), 40 szary (pomnik bohaterów).

WŁOCHY

Na znaczku za 20 lit. (fiol.) przedstawiony jest Wawrzyn I Wspniany rodziny Medici

(1448—1492) poeta, mecenas sztuki i literatury.

Drugi znaczek za 20 lir. (fiol.-nieb.) wyobraża Andrzeja Palladio (1518—1580) twórcę licznych pałaców w Wenecji.

ZWIĄZEK RADZIECKI

Setna rocznicę istnienia fabryki budowy parowozów i statków rzecznych „Sormowo” im. Zdanowa uczczono dwoma znaczkami za 40 kop. (c.-nieb.) i 1 rub. (czerw.-brun.).

Wydano również dwie wartości z podobizną I. W. Miczurina, 40 kop. (nieb.) i 1 rub. (ziel.).

Zagranica poszukuje wymiany z Polską

Bulgaria

Ivan Trifonoff, Boite Postale 140, Sofia.

Czechosłowacja

Jar. Vortubec, Vrkošlawice n/Jablonce
n/n Stalinova 142.

K. Bojanovsky ml. Velke Mecerici c. 269
Morava

J. Tresek, hodinar Radotin 571.
Vladimir Dolenek, Olomouc, Jungmanova 15.

Finlandia

Juhani Hamalainen, Helsinki, Siltavouren-
penger 20, Suomi.

Holandia

M. J. van den Berg, Amsterdam, West II,
Bosch en Sommerweg 345 II.

Niemcy

Martin Hofmann, muzyk, Zittau (okup.
radz.).

Helmut Ludwig, Marburg/Lahn (16), Am
Plau 4, Hessen, Germany, U. S. Zone.

Szwecja

Henrik Nielsen, Raketgatan 7, Gothenburg,
Sveden.

DROBNE OGŁOSZENIA

**Wymiany z Polską, Węgrami, Związkiem Ra-
dzieckim, Jugosławią, Triestem, Rumunią,
Austrią od 1949 r. poszukuję. Proszę o pierw-
szą przesyłkę. Do ewentl. zapytań dołączyć
kupon międzynarod. H. Urech, Zürich 3, Kirch-
bühlweg 7.**

Zamiana lub kupno. Poszukuję lokalne wyda-
nia „Ostland 1941“ (przedruki na znaczkach
radzieckich). Bojkiewicz Roman, st. Małkinia,
Oddział Drogowy PKP.

**Wymiany nowości czystych oraz na kopertach
z fil. polskimi i zagranicznymi na całym świe-
cie poszukuje Bohdan Kozłowski, Warszawa,
Śmiała 12.**

**Nowości i masówki Europy wschodniej po-
szukuję, daję w zamian nowości Niemiec i
lepsze znaczki według wyboru. Koresp. po
niem. lub ang. Proszę o propozycje Martin
Scheel, 19b Magdeburg, Prälantenstr. 34 III,
Deutschland, Sow. Bes. Zone.**

Uwaga Filateliści! Za 500 znaczków Polski
Demokratycznej (także obiegowych) daję 250
szt. zagranicznych. Z. Bartoszkiewicz, Po-
znań I Skr. poczt. 165.

Za Polskę Demokratyczną dam Austrię! Prze-
ślę ładnie stempl. masówkę po 10 każd. ga-
tunku a prześlę równą ilość Austrii. Brief-
markenhaus Franz Wurzman, Wien, XIII, Mey-
tensgasse 21.

Szwajcaria! Poszukuję do zbioru lepszych
znaczków Szwajcarii. W. Imbierowicz, Po-
znań, Piekary 12a.

Yearbook of Austrian Philatelists nazywa się
księga, która ukaże się w styczniu 1950 r.
Zawiera spis zbieraczy, kupców, klubów świa-
ta — spis wszystkich znanych czasopism filat.
— inne ciekawe artykuły. Prześlij Twój adres,
umiścimy go bezpłatnie! Jeżeli chcesz po-
siadać tę książkę prześlij kompl. serie wart.
200 fr Yverta lub 40 fr Zumsteina. P. O. Box 4
(Thiersee/Tyrol) Austria.

Wiedeński Katalog Europy komplet (22 części)
zupełnie nowy sprzedam za 3.000,— zł lub
zamienię (wart. 150 S. austr.). Lambert
R. Groszewski, Świebodzice D/Śl., Pl. Ko-
ścielny 1 — I.

Verein „Handbuch der Briefmarkenkunde“
E. V. (22a) Homburg/Ndrh. Kreis Mörs, Post-
fach 20 wznowił z dn. 15. 5. br. działalność
i prosi wszystkich zagranicznych dawniejszych
członków o skomunikowanie się.

Balonowych listów poszukuję do zbioru Ba-
rylecki, Świątniki Górne k/Krakowa.

Za masówkę polską (minimum 1000 sztuk)
wysyłam lepsze znaczki zagraniczne do wy-
boru. Poszukuję masówki Łotwy i Gdańska.
W. Tyblewski, Szprotawa, skr. pocztowa 24.

Do zbioru Polski poszukuję Znaczki fałszywe na szkodę Poczty:

Okręt 20 gr. czerwony . . . . (Gryzewski 243)

Orzeł 25 gr. brązowy . . . . (" 271)

Pow. Listop. 25 gr. czerw.-brunatn. (" 245)

i t. p. czyste, na wycinkach i listach. —

Znaczki przepołowione (dzielone) na całostkach np.: 1 zł użyty jako 50 gr. itd. —

Znaczki lotnicze i wydania półurzędowe, Poczta Balonowa, nalepki L. O. P. P., poczta gołębia, listy R. A. F. itd. na całostkach, oraz wszelkie specjalności i dokumenty dotyczące Poczty Lotniczej.

Poczty Miejskie: Warszawa, Sosnowiec, Żarki na całostkach.

Znaczki lokalne: 1918 r. nadruki na G. G. Warschau tylko czyste w seriach, oraz 1944-45 r. Końskie, Leżajsk, Niezabitów itd. czyste i na listach.

Wszelkie stemple — opłaty gotówkowe itd. na całostkach.

W zamian daję wydania polskie za granicą (Londyńskie, osiedla we Włoszech i Niemczech i inne rzadkości polskie) lub towary.

M. A. BOJANOWICZ, 40 West Hill
Wembley Park Middx — England.

Stratus

Revue mensuelle

Miesięcznik
Międzynarodowego
Klubu Wymiany

Abonament roczny 310 frs

Adres: STRATUS, Dir. Jane
Domenic et Robert Verlon

29 rue de Boves 29

Amiens (Somme)

Francja

Cennik ogłoszeń: Cała strona zł 5000, pół strony zł 3000, 1/4 str. zł 2000, 1/8 str. zł 1500. Drobne ogłoszenia: pierwsze słowo (tłustym drukiem) zł 20, każde dalsze zł 10. Członkowie wszystkich Stowarzyszeń Filatel. płaca 50%. Członkowie Wielkp. Klubu Filatel. mają prawo do 1 bezpłatnego ogłoszenia rocznie.

Wydawca: Wielkopolski Klub Filatelistów
w Poznaniu.

Adres Redakcji: Poznań, ul. Lodowa 22 m 2
Adres Administracji: Poznań, ul. Pamiątkowa
21 m. 8 — Konto PKO V - 5716

Komitet Dewizowy Włkp. Klubu Filat.
w Poznaniu

Skr. Pocztaowa Urzędu Pocz. Poznań 1 nr 253

Editing Office: Poznań 5 (Poland), ul. Pamiątkowa 21 m. 8.

Yearly subscription (about 10 issues) \$ 2.—.
Advertisements: 1/4 page 15 USA Doll., 1/2 page
10 Doll., 1/4 page 6 Doll. Small adv. 0,05 Doll.
a word. (thick print 0.10 Doll.)

Członkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna
pod zarządem państw., Strzałowa 2a
272 — 2000 — IX. 49 — K - 931

Kupujemy za gotówkę

1. Znaczki polskie przedwojenne szczególnie lepsze wartości w seriach i pojedynczo * i ○
2. ze znaczków Polski Demokratycznej
Wodzowie 3 wartości * i ○
Traugutt 5/25 * i ○
Kościuszko 5/50 * i ○
B. I. E. — blok * i ○
Wszystkie wydania okolicznościowe ○
3. Lepsze znaczki zagraniczne

Prosimy o łask. oferty z podaniem posiadanych ilości i ceny żądanej za poszczególne gatunki. Znaczków prosimy narazie bez naszego wyraźnego zamówienia nie nadsyłać!

* = niestemplowane, ○ = stemplowane

Dom Filatelistyczny

JAN WITKOWSKI

POZNAŃ, ŚW. MARCINA 18 I Ptr.

Telefon 2781 Rok założenia 1926

---

*Polecamy nasze Albumy do znaczków polskich
oraz bogaty wybór znaczków. Cenniki na żądanie!*